

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy 728.3

Hely Orczy ház

Idő "1937"

Személy

Helyszám

Szerző:

Cím: Amikor még az Orczy-ház
új volt.

Forrás: Pesti Hírlap

Pn.

1937 III. 25

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Közp. nyomt.

— Amikor még az Orczy-ház új volt. Akik meglepéssel szemlélik, hogy a malterhimlőhelyes, ütött-kopott sárga Orczy-ház végre csákány alá kerül, alig fogják elhinni azt, hogy százhusz év előtti városleírások úgy emlékeztek meg az akkor ifjúsága pompájában álló Orczy-házról, mint a fővárosnak egyik legszebb pontjáról. Leírják, hogy évi bérbevétele 41—53.000 forint (20—25.000 mai pengőnek felel meg), hogy három udvarán 48 lakás, 142 szobájának ablaka tündökölt, hogy van benne 37 üzlethelyiség, 3 vendéglő, 1 husszék, 2 zsinagóga és az izraelita felekezet elemi iskolája. Pest szabad királyi város ekkor a fellendülés legszebb idejét élte, 1810-ben 2900 lakóház állott benne, 10 évvel később már 3859. Ha az azóta eltelt 120 év alatt ilyen arányban nőtt volna a lakóházak száma, ma 65.000-nek kellene lennie, holott a legutolsó számlálás szerint csak 30.000 volt. Igaz ugyan, hogy az akkori 47.188 főben megállapított lakosság kényelmesebben helyezkedett el, mert egy házra csak 12 ember jutott: ma éppen háromszor annyi. Ha a mai lakosság ugyanilyen kényelmet akarna élvezni, 83.000 háznál több kellene számára, viszont ha az akkori Pest lakóházai akkora befogadóképességűek lettek volna, mint a maiak, elég lett volna 1310 lakóház. Míg az Orczy-ház falai lassan eltűnnek, hogy helyet adjanak egy nagyszabású modern építkezésnek, a pesti épületek másik matuzsálema, a Rókus-kórház rendületlenül dacol az idővel. Róla már az itt forrásul használt városismertetés — Schams ur, több tudós társaságok tagjának tollából származó leírása Pest szabad királyi városnak — úgy emlékezik meg, mint a város egyetlen közkórházáról, mely már jó ideje teljesíti hivatását. Összesen 160 ágy volt benne és néhány különszoba, melyben 2—3 forint napi bérért könnyebb betegeket és csendes őrülteket ápoltak. Ugyanitt

volt két szobában elhelyezve a rabkórház s volt négy cella a dühögő őrültek számára. Ha meggondoljuk, hogy ma 93 kórházban 7164 ágy áll a szenvedők rendelkezésére, s hogy még a Rókusban is 67 szobában 685 ágy van, meg lehetünk elégedve a fejlődéssel. Az akkori betegforgalom egy évben 1603 volt; legutóbbi hivatalos adatunk szerint a Rókus-kórházban egy év alatt 14.482 beteget ápoltak. Reméljük, hogy a Károly-köruton épülő új palotasor épp olyan büszkeséges lesz városunknak, mint volt elődje egy és egy negyed századdal ezelőtt. De félünk attól, hogy ha egyszer majd ennek az új épületnek a lebontására is sor kerül, a Rókus-kórház még mindig változatlanul fenn fog állani régi helyén.

rosti házi nyomda 1927 — 1695